Reiknirit Bellmans og Fords (1958 og 1956)

Bergur Snorrason

8. mars 2023

► Hvað gerum við ef við viljum nota reinkirit Dijkstras en það mega vera neikvæðar vigtir á leggjunum.

- Hvað gerum við ef við viljum nota reinkirit Dijkstras en það mega vera neikvæðar vigtir á leggjunum.
- ▶ Við getum þá notað reiknirit sem er kennt við Bellman og Ford.

- Hvað gerum við ef við viljum nota reinkirit Dijkstras en það mega vera neikvæðar vigtir á leggjunum.
- ▶ Við getum þá notað reiknirit sem er kennt við Bellman og Ford.
- Við þurfum þó að fórna keyrslutíma.

▶ Þetta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.

- ▶ Petta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.
- ▶ Við notum kvika bestun og svörum spurningunni "Hver er stysta leiðin frá u til v sem fer að mestu í k hnúta?".

- ▶ Petta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.
- ▶ Við notum kvika bestun og svörum spurningunni "Hver er stysta leiðin frá u til v sem fer að mestu í k hnúta?".
- ► Hér táknar u upphafshnútinn á meðan v og k eru frjálsar breytur.

- ▶ Þetta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.
- ▶ Við notum kvika bestun og svörum spurningunni "Hver er stysta leiðin frá u til v sem fer að mestu í k hnúta?".
- Hér táknar u upphafshnútinn á meðan v og k eru frjálsar breytur.
- Látum þá f(v, k) tákna systa veg frá hnútnum u til hnútsins v sem fer ekki í fleiri en k hnúta.

- ▶ Þetta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.
- ▶ Við notum kvika bestun og svörum spurningunni "Hver er stysta leiðin frá u til v sem fer að mestu í k hnúta?".
- Hér táknar u upphafshnútinn á meðan v og k eru frjálsar breytur.
- Látum þá f(v, k) tákna systa veg frá hnútnum u til hnútsins v sem fer ekki í fleiri en k hnúta.
- ► Til að einfalda skriftir þá skilgreinum við

$$E_u = \{ v \in V : (u, v) \in E \}$$

og

$$E^{v} = \{u \in V : (u, v) \in E\}.$$

- ▶ Þetta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.
- Við notum kvika bestun og svörum spurningunni "Hver er stysta leiðin frá u til v sem fer að mestu í k hnúta?".
- Hér táknar u upphafshnútinn á meðan v og k eru frjálsar breytur.
- Látum þá f(v, k) tákna systa veg frá hnútnum u til hnútsins v sem fer ekki í fleiri en k hnúta.
- Til að einfalda skriftir þá skilgreinum við

$$E_u = \{ v \in V : (u, v) \in E \}$$

og

$$E^{v} = \{u \in V : (u, v) \in E\}.$$

▶ Við fáum að

- Petta reiknirit er að vissu leiti einfaldara en reiknirit Dijkstras.
- Við notum kvika bestun og svörum spurningunni "Hver er stysta leiðin frá u til v sem fer að mestu í k hnúta?".
- Hér táknar u upphafshnútinn á meðan v og k eru frjálsar breytur.
- Látum þá f(v, k) tákna systa veg frá hnútnum u til hnútsins v sem fer ekki í fleiri en k hnúta.
- Til að einfalda skriftir þá skilgreinum við

$$E_u = \{ v \in V : (u, v) \in E \}$$

og

$$E^{v} = \{u \in V : (u, v) \in E\}.$$

Við fáum að

$$f(v,k) = \begin{cases} 0, & \text{ef } u = v \text{ og } k = 0 \\ \infty, & \text{ef } u \neq v \text{ og } k = 0 \end{cases}$$

$$\min_{u \in E^v} w((u,v)) + f(u,k-1), \text{ annars.}$$

▶ Við munum leysa þetta með neðansækinni kvikri bestun.

- ▶ Við munum leysa þetta með neðansækinni kvikri bestun.
- ► Gerum ráð fyrir að taflan sem við notum fyrir minnun hafi dálk sem svari til *k* breytunnar.

- Við munum leysa þetta með neðansækinni kvikri bestun.
- Gerum ráð fyrir að taflan sem við notum fyrir minnun hafi dálk sem svari til k breytunnar.
- ▶ Þá er hver staða aðeins háð stöðum í röðinni fyrir ofan sig.

- Við munum leysa þetta með neðansækinni kvikri bestun.
- Gerum ráð fyrir að taflan sem við notum fyrir minnun hafi dálk sem svari til k breytunnar.
- ▶ Þá er hver staða aðeins háð stöðum í röðinni fyrir ofan sig.
- Við notum því aðeins síðustu línu fylkisins þegar við fyllum inn í töfluna.

- Við munum leysa þetta með neðansækinni kvikri bestun.
- Gerum ráð fyrir að taflan sem við notum fyrir minnun hafi dálk sem svari til k breytunnar.
- Þá er hver staða aðeins háð stöðum í röðinni fyrir ofan sig.
- Við notum því aðeins síðustu línu fylkisins þegar við fyllum inn í töfluna.
- Því má geyma tvívíða fylkið sem einvítt fylki.

Við erum ekki búin þegar við höfum reiknað öll gildin á f(v, k).

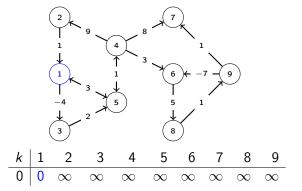
- Við erum ekki búin þegar við höfum reiknað öll gildin á f(v, k).
- ► Hvað með neikvæðar rásir?

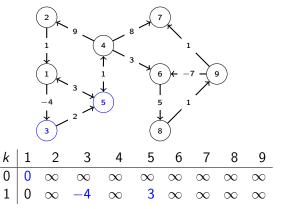
- Við erum ekki búin þegar við höfum reiknað öll gildin á f(v, k).
- Hvað með neikvæðar rásir?
- Takið fyrst eftir að ef það er ekki neikvæð rás í netinu þá heimsækir systi vegur milli hnúta engan hnúta tvisvar.

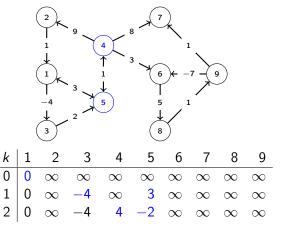
- Við erum ekki búin þegar við höfum reiknað öll gildin á f(v, k).
- ► Hvað með neikvæðar rásir?
- ► Takið fyrst eftir að ef það er ekki neikvæð rás í netinu þá heimsækir systi vegur milli hnúta engan hnúta tvisvar.
- Einnig er ekki nóg að það sé neikvæð rás í netinu heldur þarf að vera hægt að komast í hana frá upphafshnútnum og svo má vera að það sé ekki hægt að komast frá rásinni í alla aðra hnúta.

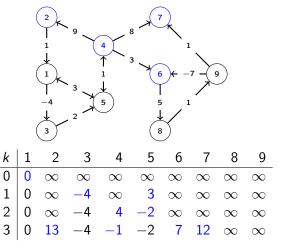
- Við erum ekki búin þegar við höfum reiknað öll gildin á f(v, k).
- Hvað með neikvæðar rásir?
- ► Takið fyrst eftir að ef það er ekki neikvæð rás í netinu þá heimsækir systi vegur milli hnúta engan hnúta tvisvar.
- Einnig er ekki nóg að það sé neikvæð rás í netinu heldur þarf að vera hægt að komast í hana frá upphafshnútnum og svo má vera að það sé ekki hægt að komast frá rásinni í alla aðra hnúta.
- Við getum einfaldlega prófað að lengja vegina um V-1 hnúta í viðbót.

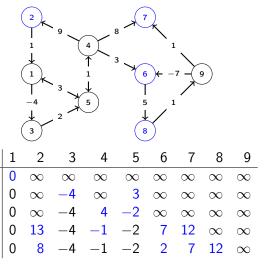
- Við erum ekki búin þegar við höfum reiknað öll gildin á f(v, k).
- Hvað með neikvæðar rásir?
- ► Takið fyrst eftir að ef það er ekki neikvæð rás í netinu þá heimsækir systi vegur milli hnúta engan hnúta tvisvar.
- Einnig er ekki nóg að það sé neikvæð rás í netinu heldur þarf að vera hægt að komast í hana frá upphafshnútnum og svo má vera að það sé ekki hægt að komast frá rásinni í alla aðra hnúta.
- Við getum einfaldlega prófað að lengja vegina um V-1 hnúta í viðbót.
- ► Ef vegalengdin styttist einhverntíman þá er betra að heimsækja einhvern hnút oftar en einu sinni, sem þýðir að það sé neikvæð rás á leiðinni.

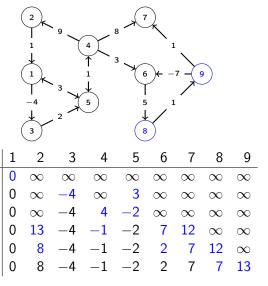

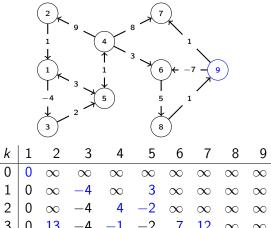

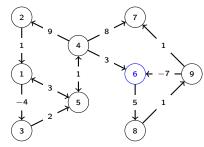
k

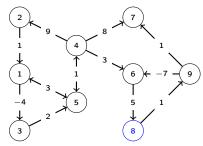
k

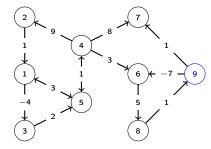
0	0	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
1	0	∞	-4	∞	3	∞	∞	∞	∞
2	0	∞	-4	4	-2	∞	∞	∞	∞
3	0	13	-4	-1	-2	7	12	∞	∞
4	0	8	∞ -4 -4 -4 -4	-1	-2	2	7	12	∞
5	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	13
6	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	8

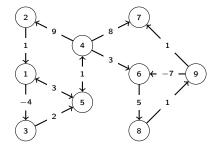
			3						
0	0	∞	∞ -4	∞	∞	∞	∞	∞	∞
1	0	∞	-4	∞	3	∞	∞	∞	∞
2	0	∞	-4	4	-2	∞	∞	∞	∞
3	0	13	-4	-1	-2	7	12	∞	∞
4	0	8	-4	-1	-2	2	7	12	∞
5	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	13
			-4						
7	0	8	-4	-1	-2	1	7	7	8

k	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0			∞						
1			-4						
			-4						
3	0	13	-4	-1	-2	7	12	∞	∞
4	0	8	-4	-1	-2	2	7	12	∞
5	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	13
6	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	8
7	_		-4						
8	0	8	-4	-1	-2	1	7	6	8

k	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	0	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞	∞
1	0			∞					
2	0			4					
3	0	13	-4	-1	-2	7	12	∞	∞
4	0			-1					
5	0			-1					13
6	0			-1					8
7	0	8	-4	-1	-2	1	7	7	8
8	0			-1				6	8
9	0	8	-4	-1	-2	1	7_	6	7

k	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	0			∞					
1	0			∞					
2	0			4					
3	0	13	-4	-1	-2	7	12	∞	∞
4	0	8	-4	-1	-2	2	7	12	∞
5	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	13
6	0	8	-4	-1	-2	2	7	7	8
7	0			-1					8
8	0			-1			7	6	8
9	0	8	-4	-1	-2	1	7_	6_	7

```
9 vi bellman ford (vvii&g, ints)
10 {
11
       int i, j, k, n = g.size(), x, w;
12
       vi d(g.size(), INF);
13
       d[s] = 0:
14
       for (i = 0; i < n - 1; i++) for (j = 0; j < n; j++) if (d[j] != INF)
15
           for (k = 0; k < g[j]. size(); k++)
16
               d[g[j][k]. first] = min(d[g[j][k]. first], d[j] + g[j][k]. second);
       for (i = 0; i < n - 1; i++) for (j = 0; j < n; j++) if (d[j] != INF)
17
           for (k = 0; k < g[j]. size(); k++)
18
19
20
               x = g[j][k]. first, w = g[j][k]. second;
               if (d[x]! = -INF \&\& d[j] + w < d[x]) d[x] = -INF;
21
22
23
       return d:
24 }
```

Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.

- Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.
- ▶ Tímaflækjan á þeim hluta er því $\mathcal{O}($).

- Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.
- ▶ Tímaflækjan á þeim hluta er því $\mathcal{O}(E \cdot V)$.

- Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.
- ▶ Tímaflækjan á þeim hluta er því $\mathcal{O}(E \cdot V)$.
- Seinni hlutinn er svo að ítra yfir nákvæmlega það sama, svo tímaflækja þar er eins.

- Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.
- ▶ Tímaflækjan á þeim hluta er því $\mathcal{O}(E \cdot V)$.
- Seinni hlutinn er svo að ítra yfir nákvæmlega það sama, svo tímaflækja þar er eins.
- ightharpoonup Því fæst að reikniritið er í heildina $\mathcal{O}($

- Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.
- ▶ Tímaflækjan á þeim hluta er því $\mathcal{O}(E \cdot V)$.
- Seinni hlutinn er svo að ítra yfir nákvæmlega það sama, svo tímaflækja þar er eins.
- ▶ Því fæst að reikniritið er í heildina $\mathcal{O}(E \cdot V)$.

- Sjáum að í fyrri hluta reikniritsins ýtrum við í gegnum alla leggi og allar hnúta (V-1)-sinnum.
- ▶ Tímaflækjan á þeim hluta er því $\mathcal{O}(E \cdot V)$.
- Seinni hlutinn er svo að ítra yfir nákvæmlega það sama, svo tímaflækja þar er eins.
- ▶ Því fæst að reikniritið er í heildina $\mathcal{O}(E \cdot V)$.
- ▶ Petta er töluvert verra en reiknirit Dijkstras (svipað og að fara úr $\mathcal{O}(n \log n)$ í $\mathcal{O}(n^2)$).

Tökum eftir að það er ekki uppfært gildi í hnút v eftir legg (u, v) nema að u hafi verið uppfært í umferðinni áður.

- Tökum eftir að það er ekki uppfært gildi í hnút v eftir legg (u, v) nema að u hafi verið uppfært í umferðinni áður.
- Í sýnidæminu svara þetta til bláu gildanna.

- Tökum eftir að það er ekki uppfært gildi í hnút v eftir legg (u, v) nema að u hafi verið uppfært í umferðinni áður.
- Í sýnidæminu svara þetta til bláu gildanna.
- Við getum notað þetta til að bæta keyrlsuhraðann, án þess þó að bæta tímaflækjuna.

```
9 vi bellman ford (vvii&g, ints)
10 {
11
       int i, j, k, f = 1, n = g.size(), x, w, q[n];
       vi d(n);
12
13
       for (i = 0; i < n; i++) d[i] = i == s ? 0 : INF, q[i] = i == s ? 0 : -1;
14
       for (i = 0; f : i++) for (i = f = 0; i < n; i++) if (g[i] == i)
           for (k = 0; k < g[i]. size(); k++)
15
16
17
           x = g[j][k]. first, w = g[j][k]. second;
18
           if (d[x] != -INF \&\& d[i] + w < d[x])
19
               d[x] = i < n ? d[j] + w : -INF, q[x] = i + 1, f = 1;
20
21
       return d;
```

22 }

DATE	JUDGEMENT	RUNTIME	LANGUAGE
12:01:53	Accepted	0.12 s	C++
000			
44,50,20	• Accepted	0.04 -	C
11:50:38	Accepted	0.04 s	C++
000			

▶ Pað ber að nefna að ef við notum forgangsbiðröð í stað þess að nota biðröð fáum við reiknirit Dijkstras.

- ▶ Pað ber að nefna að ef við notum forgangsbiðröð í stað þess að nota biðröð fáum við reiknirit Dijkstras.
- ► Ein lítil bæting í viðbót er að geyma hnútanna sem við eigum eftir að uppfæra á hlaða.

- Það ber að nefna að ef við notum forgangsbiðröð í stað þess að nota biðröð fáum við reiknirit Dijkstras.
- ► Ein lítil bæting í viðbót er að geyma hnútanna sem við eigum eftir að uppfæra á hlaða.
- Þetta getur sparað vinna, þá aðallega þegar forgangsbiðröðin er nærri tóm.

- Það ber að nefna að ef við notum forgangsbiðröð í stað þess að nota biðröð fáum við reiknirit Dijkstras.
- Ein lítil bæting í viðbót er að geyma hnútanna sem við eigum eftir að uppfæra á hlaða.
- Þetta getur sparað vinna, þá aðallega þegar forgangsbiðröðin er nærri tóm.
- Það þarf þó að passa að setja aldrei hnút í biðröðina tvisvar.

- Það ber að nefna að ef við notum forgangsbiðröð í stað þess að nota biðröð fáum við reiknirit Dijkstras.
- Ein lítil bæting í viðbót er að geyma hnútanna sem við eigum eftir að uppfæra á hlaða.
- Þetta getur sparað vinna, þá aðallega þegar forgangsbiðröðin er nærri tóm.
- Það þarf þó að passa að setja aldrei hnút í biðröðina tvisvar.
- Í versta falli er þessi "bæting" jafn hröð og fyrri bætingin, og mögulega aðeins hægari.

- Það ber að nefna að ef við notum forgangsbiðröð í stað þess að nota biðröð fáum við reiknirit Dijkstras.
- Ein lítil bæting í viðbót er að geyma hnútanna sem við eigum eftir að uppfæra á hlaða.
- Þetta getur sparað vinna, þá aðallega þegar forgangsbiðröðin er nærri tóm.
- Það þarf þó að passa að setja aldrei hnút í biðröðina tvisvar.
- Í versta falli er þessi "bæting" jafn hröð og fyrri bætingin, og mögulega aðeins hægari.
- Hún virkar þó sérstaklega vel á slembin net.

```
9 vi bellman ford(vvii&g, int s)
10 {
11
       int i, j = 0, k, n = g.size(), x, w, q[2*n*n], p[n], a[n], qs = 0, qe = 0;
12
       vi d(n);
13
       q[qe] = s, p[qe++] = 0;
       for (i = 0; i < n; i++) d[i] = i == s ? 0 : INF, a[i] = i == s ? 1 : 0;
14
15
       while (ge != gs)
16
17
           i = q[qs], j = p[qs++], a[i] = 0;
18
           for (k = 0; k < g[i]. size(); k++)
19
20
21
                if (d[x] != -INF \&\& d[i] + w < d[x])
22
23
                    d[x] = i < n ? d[i] + w : -INF:
24
                    if (!a[x]) a[x] = 1, q[qe] = x, p[qe++] = j + 1;
25
               }
26
27
28
       return d;
29 }
```